

Arkivsak-dok. 21/01148-24
Saksbehandler Mailinn Ingebretsen Kjørkleiv

Saksgang	Møtedato
Utvalg for levekår	30.10.2024

Saksframlegg

Arkiv- og museumsstrukturen i Agder – styringsgruppens anbefaling etter høring

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunen slutter seg til styringsgruppens anbefaling med alternativ A1: Tre virksomheter med tett formalisert samarbeid.

Vedlegg

Arkiv- og museumsstrukturen i Agder - styringsgruppas anbefaling til eierne etter høring
Arkiv- og museumsstrukturen - anbefaling etter høring
Høringsuttalelser - kortfattet oppsummering

Saken kort fortalt

Kommunen har mottatt styringsgruppens anbefaling til eierne etter høring om fremtidig arkiv- og museumsstruktur i Agder. Styringsgruppen anbefaler alternativ A1, der tre eksisterende virksomheter – Aust-Agder museum og arkiv IKS, Vest-Agder-museet IKS og Arkivsenter sør IKS, fortsetter som separate enheter med et formalisert samarbeid. Målet er at samarbeidet skal starte ved årsskiftet 2024/2025. Eierne bes derfor behandle saken snarest mulig, og senest innen 15. november 2024. Kommunedirektøren slutter seg til denne anbefalingen.

Bakgrunn

Agder fylkeskommune tok våren 2021 initiativ til å igangsette en utredningsprosess for å vurdere arkiv- og museumsstrukturen i Agder, og komme med eventuelle forslag til endringer i strukturen. Dette er gjort for å sikre bedre tjenester, faglig kvalitet og tilgjengelighet for brukerne - og møte fremtidens krav og utfordringer i sektoren. Etter en bred høringsprosess for å se på mulige organisatoriske løsninger for Aust-Agder museum og arkiv IKS, Vest-Agder-museet IKS og Arkivsenter sør IKS, ble tre ulike modeller for fremtidig struktur foreslått:

- Alternativ 1 (A1): Tre virksomheter med tett formalisert samarbeid.
- Alternativ 2 (A2): To virksomheter, en for arkiv og en for museum.
- Alternativ 3 (A3): En stor regional enhet som samler arkiv og museum under én virksomhet.

Høringsprosessen pågikk fra februar til mai 2024, hvor rapporten med de ulike alternativene ble sendt til kommuner, institusjoner og andre aktører for tilbakemelding. Utvalg for Levekår gikk inn for A1 i tidligere høringsinnspill i møte 24.04.2024.

Oppsummering av høringsinnspill:

Det kom inn 34 høringsuttalelser, inkludert fra 18 av de 25 kommunale eierne. Flertallet av høringsinstansene har vist støtte til alternativ A1, som innebærer at de tre eksisterende virksomhetene fortsetter som separate enheter, men inngår et forpliktende samarbeid. Det ble imidlertid også pekt på at økonomiske og organisatoriske forhold knyttet til alternativene A2 og A3 bør belyses nærmere i fremtiden (viser til vedlegg).

Fordelingen av støtte for de tre alternativene var som følger:

- A1 (tre virksomheter, tett samarbeid): 22 stemmer
- A2 (to virksomheter): 6 stemmer
- A3 (en virksomhet): 1 stemme

Styringsgruppens anbefaling:

Basert på høringsinnspillene anbefaler styringsgruppen at det formelle samarbeidet mellom Aust-Agder museum og arkiv IKS, Vest-Agder-museet IKS og Arkivsenter sør IKS, som skissert i A1 igangsettes fra 1. januar 2025. Samarbeidet skal reguleres gjennom en samarbeidsavtale som institusjonene selv utarbeider, og dette skal følges tett opp av eierne med årlige statusmøter. Etter fire år skal samarbeidet evalueres, og det kan bli aktuelt å vurdere og belyse de økonomiske og organisatoriske konsekvensene ved å gå over til en annen struktur, herunder alternativ A2 og A3

Vurdering

Kommunen slutter seg til styringsgruppens anbefaling:

«Etablering og oppfølging av samarbeidet gjennomføres som følger:

1. Formalisert samarbeid trer i kraft fra 1. januar 2025. Samarbeidet reguleres gjennom en forpliktende avtale (samarbeidsavtale) mellom institusjonene. Institusjonene utarbeider avtalen, som behandles i styrene.

2. Institusjonene utarbeider plan for etablering og oppfølging av samarbeidet, herunder mål, oppgaver/fag som skal inngå i samarbeid, organisering, mulige samarbeidsprosjekter, parametre for sammenlikning mellom institusjonene (benchmarks), ressursbruk, suksess- og evalueringskriterier, etc.

I høringsfasen har flere vært opptatt av markedsarbeid og at besøk på spesielt museene i Agder bør oppleves enkelt og sømløst for publikum. Tilbud om felles museumskort er et eksempel på samarbeid innen marked som bør vurderes.

I høringsuttalelse fra Arkivverket, samt i møte med Kultur og likestillingsdepartementet etter høringsfristens utløp, er det kommet frem at Statsarkivet/Arkivverket ønsker dialog vedrørende tematikk i rapporten. Dette bør følges opp ved etablering av samarbeidet. I denne sammenheng bør også ansvaret for privatarkivarbeidet i vestre del av Agder vurderes.

Samarbeidet må videre hensynta innspill som er kommet gjennom prosessen, herunder styrker og svakheter med dagens produksjon og tjenesteyting.

3. Samarbeidet følges tett opp av eierne underveis, gjennom årlige statusmøter. I statusmøtene bør det være særskilt fokus på mål og suksesskriterier som er definert i samarbeidsavtalen.

4. Samarbeidet evalueres etter en periode (4 år). Som en del av dette arbeidet skal også økonomiske og organisatoriske konsekvenser ved overgang til andre strukturer, herunder A2 og A3 belyses. Fagområdene er i endring. Av den grunn kan også andre alternativer vurderes forutsatt at dette er hensiktsmessig ut fra Dato: 27.08.24 faglige/ organisatoriske årsaker. Vurdering av oppgavefordeling og grenseoppganger mellom institusjoner og fylkeskommune vurderes også i denne forbindelse.»

Økonomiske konsekvenser

I utredningen er dagens eierandel til de tre virksomhetene blitt kartlagt – både summer og hvilke tjenester som leveres av virksomhetene i dag.

Konsekvenser for barn og unge

Ingen

Konsekvenser for klima og miljø

Ingen

Konsekvenser for folkehelse

Ingen

Konklusjon

Se forslag til vedtak.